

Asia: VN/35525/2023/

Lausuntopyyntö taksisääntelyn arviomuistio

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2.2 Ajoluvan saamisen estävät rikokset

Olisiko tarpeen lisätä tuomioita tietyistä aserikoksista sekä maksuväline- ja petosrikoksista ajoluvan saamisen esteeksi? Mitkä olisivat suurimpia vaikutuksia, joita muutosehdotukset voisivat aiheuttaa? Olisiko muita rikostuomioita mitä pitäisi huomioida ajoluvan myöntämisen esteenä?

-

2.3 Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen

Tulisiko ajoluvan peruuttamisen ehtoja ja keinoja muuttaa joltain osin?

-

2.4 Taksinkuljettajan koulutus

Mitä hyötyjä tai haittoja sekä vaikutuksia pakollisesta koulutuksesta olisi? Nostaisiko pakollinen koulutus alalle tulon kynnystä? Lisäisikö koulutus luotettavuutta? Vaikuttaisiko taksinkuljettajien koulutus työvoiman saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?

Jos koulutus säädettäisiin pakolliseksi, niin miten koulutuksen sisältö ja kesto tulisi rakentaa? Olisiko tällä hetkellä voimassa oleva erityisryhmien kuljettajakoulutus syytä lisätä osaksi pakollista koulutusta vai jättää erilleen joko vapaaehtoiseksi tai pakolliseksi?

Kenelle koulutus säädettäisiin pakolliseksi? Vain uusille alalle tuleville kuljettajille? Alalle vuoden 2018 jälkeen tulleille kevennettynä koulutuksena joko siirtymäajalla tai ajoluvan uusimisen edellytykseksi? Olisiko tarpeen säätää myös erillisestä jatkokoulutuksesta?

2.5 Taksinkuljettajan koe

Miten koetta tulisi kehittää? Tulisiko kokeen suorituskertojen määrää rajata ja asettaa karenssi esimerkiksi kolmen hylätyn koekerran jälkeen? Tulisiko vilpin jälkeistä karenssiaikaa pidentää? Näkemyksenne karenssiajoista? Tulisiko myös jälkikäteen havaitusta vilpistä voida asettaa seuraamuksia?

3.2 Hyvämaineisuuden estävät rikokset

Tulisiko hyvämaineisuuden arviointiin lisätä esteeksi myös henkeen ja terveyteen sekä maksuvälinerikoksiin ja petoksiin liittyviä rikostuomioita? Mitä vaikutuksia näillä muutoksilla olisi taksialalle, sekä laajemmin tavara- ja henkilöliikenneluvan hakijoihin ja haltijoihin?

3.3 Yrittäjäkoe

Tulisiko kokeen järjestäminen siirtää Traficomien vastuulle? Mitä vaikutuksia sillä olisi nyt kokeita järjestävälle taholle ja kokeen suorittajille?

3.4 Koulutusorganisaatioiden valvonta

Tulisiko koulutusorganisaatiolle ja/tai koulutuksesta vastaavalle henkilölle asettaa tarkempia kelpoisuusvaatimuksia ja/tai esteitä hyväksynnälle? Jos vaatimuksia asetettaisiin, millaisia vaatimusten tulisi olla?

4.2. Värilliset rekisterikilvet

Mitä hyötyjä/haittoja ja vaikutuksia värillisistä rekisterikilvistä olisi? Miten värillisiä rekisterikilpiä tulisi valvoa?

4.3 Ajoneuvon rekisteröiminen liikenneluvan haltijan yksinomaiseen hallintaan

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella rekisteröidä ajoneuvo liikenneluvan yksinomaiseen hallintaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksirytyksille) ja toimivaltaisille viranomaisille? Vaikuttaisiko ajoneuvon rekisteröiminen saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?

4.4 Rekisteritunnuksen kytkeminen liikennelupaan

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella kytkeä rekisteritunnus liikennelupaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksiyrityksille) ja toimivaltaisille viranomaisille?

-

4.5 Julkiset tiedot taksitoimijoista

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi julkisesta rekisteristä? Mitä tulisi huomioida valmistelussa?

-

4.6 Valvonnan tehostaminen: seuraamukset taksivalaisimen ja hinnaston puutteista

Mitä seikkoja tulisi huomioida liikennevirhemaksun määräämisessä? Olisiko muita liikennepalvelulain säännöksiä, joiden noudattamatta jättämisestä tulisi määrätä seuraamus osana taksialan valvontaa?

-

5.2 Vaihtoehtoiset toimenpiteet

Tulisiko taksamittari säätää pakolliseksi useampiin ajoihin kuin mitä laki nyt edellyttää? Saako käytössä olevista lain mukaisista muista laitteista ja järjestelmistä yhtä kattavat tiedot kuin taksamittarista? Mitä ovat taksamittarin tai muun laitteen tai järjestelmän kustannukset kuljettajalle tai yritykselle? Olisiko erillinen pilvipohjainen tiedonvaihtojärjestelmä hyödyllinen?

-

5.3 Velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentaminen

Huomioita velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentamisesta?

-

6.2 Ajovuoroista sopiminen

Kannustaisiko Kilpailu- ja kuluttajaviraston täsmällisempi ohjeistus siitä, missä tilanteissa ajovuoroista sopiminen olisi mahdollista, sopimaan ajovuoroista ja päivystyksistä vai koettaisiinko ajovuoroista sopiminen tästä huolimatta riskialttiiksi? Mitä koette olevan suurimpia epäselvyyksiä ajovuorojen sopimisessa?

-

6.3 Julkisesti tuettu päivystys

Huomioita tai kokemuksia julkisesti tuetusta päivystyksestä?

-

Loppuun yleisiä kysymyksiä

Onko teillä muita kommentteja tai lisätietoja taksisääntelyyn liittyvän säädöshankkeen jatkotyössä huomioitavaksi?

Onko arviomuistioissa nostetut mahdolliset vaikutukset muutosehdotuksiin oikeansuuntaisia? Kun jatkovalmistelussa arvioidaan vaikutuksia tarkemmin, olisiko vaikutuksia syytä täydentää joillain näkökulmilla?

Onko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Koetteko, että muistiossa esitetty arvio alalla nykyisin esiintyvistä haasteista on oikean suuntainen? Oletteko tunnistaneeet muita ongelmia, joita olisi tarpeen ratkaista julkisen sektorin toimenpiteillä?

Onko tiedossanne muita toimenpiteitä, joilla tiedossa olevia ongelmia voitaisiin ratkaista? Onko näistä toimenpiteistä kokemuksia esimerkiksi joistain muista maista tai joltain muulta toimialalta?

Arvomuistiossa on jäänyt kokonaan huomiotta koko maassa rehottava laitton taksiliikenne. Nykyisessä laissa on mainintaa velvollisuudesta hankkia taksilupa jos harjoitetaan liikennettä korvausta vastaan. Käytännössä kaikissa isoimmissa yli 50 000 asukkaan kaupungeissa Facebook ja muissa some kanavissa on kyytiryhmiä jossa kyydin tarjoajat ja tarvitsijat ilmoittavat aivan julkisesti käytännössä taksitoimintaan rinnastettavasta palvelutarjonnasta. Oulun kaupungissa on kaksi FB kyytiryhmää joihin kuuluu lähes 10 000 jäsentä. Erityisesti viikonloppuisin, pikkujoulu, ja tapahtumien aikaan tyhmän kysyntä ja tarjonta on todella vilkasta. Alla muutamia poimittuja teksti kopioita kyydin tarvitsijoista viimeisen parin päivän ajalta:

Kyytiä Kaakkuri - Toppilansalmi?

Kuskina 3 mahtuu Yhteyden otot yv

Oisko kuskia ksk-kempele 10€?

Kuskina 4 mahtuu

Kuskina yv 0469333614 Myös pidemmät matkat Onnistuu!

Kyytiä tarvitsevat laita wapis viestii 0408503325

Oisko kyytiä tuira- hönttämäki

Kyytiä Toppilansalmi-keskusta

Oulunsalo-kempele-Oulu 11 maissa

Kuskina, 4 mahtuu. Kaikki matkat käy. Yv:llä tavoittaa

Hei paljon maksaisi Temmekseltä Raaheen Mukana tulee yksi koira

Kyydin tarvitsijat saavat hyvin nopeasti vastauksia Yv viestillä matkan suorittavalta ”luvattomalta” taksilta. Ongelma on laajentunut hyvin nopeasti koko maan alueella. Some kyydinvälitysryhmissä liikkuu liikevaihtoa koko maan alueella merkittävä määrä josta ei makseta veroja, alv eikä mitään

muitakaan velvoitteita. Autot ovat yksityiskäyttöön rekisteröityjä ja kuskina toimiva henkilö ei ole suorittanut mitään taustojen tarkistuksia. On hyvin oletettavaa pimeää toimintaa harjoittava kuski saa samaikaisesti Kela tai yhteiskunnan muita tarjoamia tukia kuten työttömyyskorvaus, asumis-/toimeentulotuki jne joiden myöntämisperuste on työttömyys ja vähävaraisuus. Henkilön eläketulo ei myöskään kerry harmaan talouden tuloista ja on oletettavaa että saavutettuaan eläkeiän yhteiskunnan tukien maksu jatkuu kun eläkekertymä työuran aikana on jäänyt alhaiseksi.

Nykyisen voimassaolevan lain heikkous on laittoman toiminnan näytön saaminen. Poliisi joutuu selvittämään ja saamaan näytön luvattomasta liikennöinnistä. Poliisin voimavarat eivät näytön hankintaan yksin-kertaisesti riitä. Sanktiona luvattomasta liikenteestä on yleensä 10 päiväsakkoa joka työttömälle tai opis-kelijalle tarkoittaa päiväsakon suuruus 6 € yhteensä 60 €. Nykyinen teoreettinen sakko ei ole edes pelote kun valvonta käytännössä puuttuu kokonaan. Somessa harjoitettava laitoin liikenne rapauttaa laillista ja veloitteet hoitavaa laillista taksiliikennettä. Yhteiskunnan sallima harmaan talouden harjoittaminen on omiaan heikentämään yleistä moraalialia ja veron maksun kunnioitusta.

On myös hyvin todennäköistä uudistettavan taksilain kiristävän taksitoiminnan laatua ja valvontaa. Yrittäjät jotka eivät jatkossa täytä enää uudistuvan lainsäädännön vaatimuksia tulevat siirtymään harjoittamaan taksiliikennettä Somen kautta.

Uudistettavaa taksilakia tulee muuttaa jotta valvontaa voidaan helpottaa ja luvattoman toiminnan sanktioiden korottamista. Lakiin tulee kirjata jo kuljetuspalveluiden tarjoamiseen liittyvä ilmoittelu tulee edellyttää tarjoajalta tarvittavan taksiluvan. Poliisin ei siten enää tarvi hankkia kentältä näyttöä tapah-tuneesta rikkomuksesta. Esimerkkinä poliisin nettivalvonta saisi helposti poimittua eri sosiaalisen median foorumeilla tapahtuvasta tarjonnasta tarjoajan tiedot. Tietojen perusteella poliisi pystyy olemaan henkilöön yhteydessä ja ilmoittamaan toiminnan vaativan taksiluvan. Mikäli toiminta ei lopu poliisi voi tehdä asiasta tarvittavan rikostutkinnan ja saattaa henkilö sanktioitavaksi.

Todettakoon ettei kyseisissä some kyytiryhmissä ole kyse mistään työmatkaliikenteen vuorotteluperiaat-teesta tai korvaus on vaatimaton ”polttoainekustannusten korvaaminen”. Kun otetaan huomioon korvaus-taso on se käytännössä samaa tasoa mitä eri taksiyritysten ennakko- tai appi tilausten hinnastot. Kun laillisen taksiyrityksen alv ja muut veloitteet lasketaan pois laillisen taksin hintataso on usein jopa some liikenteen hintoja alhaisempi. Kyseessä on selvä taksitoiminnan harjoittaminen ja laitton liikenne kun kyytipalvelujen tarjoaja ja tarvitsija eivät edes tunne toisiaan.

On jo vihdoin aika puuttua tähän nopeasti laajenevaan ongelmaan. Asia oli esillä edellisen hallituksen taksilain korjaussarja mutta jostain syystä asia ei edennyt toivotulla tavalla. Mikäli valvontaa konkreetisesti saada lisää ei some liikenteen eikä koko arvomuistiossa olleisiin hyviin parannusehdotukset tule toteutumaan täysimääräisesti ollenkaan.

